

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 03/L- 126

O STRANCIMA

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova;

U cilju ustanovljenja pravnih propisa za strance,

Usvaja

ZAKON O STRANCIMA

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Oblast zakona

1.Ovim zakonom se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca u Republici Kosovo.

2.Odredbe ovog zakona koje se odnose na boravak i rad stranaca ne primenjuju se na članove diplomatskih misija i konzularnih službi, članovima misija organizacija Ujedinjenih nacija, članovima misija međunarodnih organizacija akreditovanih u Republici Kosovo i članovima njihovih porodica ili domaćinstva.

Član 2.
Definicije

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

“**Stranac**” je lice koje nije državljanin Republike Kosovo.

“**Prebivalac**” je lice koji je državljanin Republike Kosovo.

“**Nadležni organ**” je Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Član 3. Prednost državljanstva

Stranac koji poseduje više od jednog državljanstva smatra se državljaninom one države koja mu je izdala putne ispravu i kojom je ušao u Republiku Kosovo.

Član 4. Pravo ulaska

1. Stranac može samo da uđe u Republiku Kosovo i boravi na njenoj teritoriji sa važećim putnim dokumentom u kome je evidentirana viza ili dozvola za boravak, ukoliko odredbama ovog Zakona ili međunarodnim sporazumima nije drugačije predviđeno.

2. Strancima koji nemaju važeći putni dokument se dozvoljava ulazak u Republiku Kosovo, ukoliko je Republika Kosovo obavezna da ih primi na osnovu međunarodnog sporazuma.

Član 5 Zajednički pasoši

1. Stranac koji je evidentiran u putni dokument nekog drugog lica može ući u i izaći iz Republike Kosovo samo sa licem u čijem putnom dokumentu je evidentiran.

2. Kao izuzetak od člana 5, stav 1, stranim maloletnim licima može se dozvoliti ulazak i izlazak sa teritorije Republike Kosova u odsustvu roditelja ili zakonskog staratelja u čijim pasošima su oni obuhvaćeni samo uz specijalno ovlašćenje od nadležnog organa.

3. Stranci, koji imaju zajednički pasoš, mogu ući u i izaći iz Republike Kosovo samo zajedno i moraju imati dokument u kome se nalaze njihove fotografije za utvrđivanje identiteta. Vođa grupe mora da obavezno da ima lični putni dokument.

Član 6. Sloboda kretanja

1. Svako lice koje boravi legalno u Republici Kosovo ima pravo na slobodu kretanja i izbora mesta boravka na celoj teritoriji Kosova.

2. Kretanje stranaca unutar Republike Kosovo može se samo ograničiti u skladu sa zakonom i to samo do te mere koje je neophodna za jedno demokratsko društvo, u cilju:

2.1 zaštite vitalnih interesa za nacionalnu bezbednost;

- 2.2. sprečavanja ozbiljnih i neposrednih pretnji po javni red i mir;
- 2.3. sprečavanja ozbiljnih i neposrednih kriminalnih pretnji;
- 2.4. sprečavanja ozbiljnih i hitnih pretnji po javno zdravlje ili moral;
- 2.5. sprečavanja ozbiljnih i neposrednih pretnji po prava i slobode drugih;

Član 7 **Poštovanje zakona**

Stranac je dužan da poštuje zakone i propise, što obuhvata podzakonska pravna akta i odluke državnih organa tokom svog boravka i kretanja u Republici Kosovu.

Član 8. **Pravo na udruženja**

1. Stranci mogu osnivati udruženja u skladu sa zakonom.
2. Strancima nije dozvoljeno da osnuju političku partiju.

Član 9. **Upravni postupak**

Administrativni postupci koji se bave strancima predmet su zakona o Upravnom postupku, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

POGLAVLJE II

PUTNA DOKUMENTA

Član 10. **Strana putna dokumenta**

1. Strani putni dokument označava samo ona putna dokumenta koja izdaju strane države: lični ili porodični pasoš, zajednički pasoš, diplomatski pasoš, službeni pasoš, i pomorsku propusnicu, trajektnu propusnicu druga putna dokumenta koja su izdata u skladu sa međunarodnim sporazumima.

2. Putna dokumenta za strance koja izdaje Republika Kosovo su:

- 2.1. putni dokument za strance;
- 2.2. putna isprava za strance;

2.3 . Putni dokument za izbeglice;

2.4. Putna isprava za lica bez drzavljanstva.

Član 11.

Izdavanje putnih dokumenata za strance

1. Putni dokument za strance može se izdati licu koje nije državljanin Republike Kosovo, u skladu sa uslovima predviđenim ovim Zakonom i zakonom o azilu.
2. Putna dokumenta za strance izdaje nadležni organ na osnovu privremenog boravišta stranaca.
3. Putne isprave za strance mogu izdavati diplomatske misije, putem konzularnih službi u Republici Kosovo ili drugi nadležni organi.
4. Putni dokumenat za strance izdaje se sa vazenjem do deset godina ,

Član 12

Izdavanje putnih dokumenata za stranca

1. Putna isprava za stranca može se izdati strancu koji ne poseduje važeći putni dokument, ukoliko je :
 - 1.1. kosovsko državljanstvo oduzeto u skladu sa jednim od osnova navedenih u Kosovskom zakonu o državljanstvu.
 - 1.2. izgubio/laputni dokument za stranca ili je na neki drugi način ostao/la bez njega, a država čiji je on/ona državljanin nema diplomatsku misiju ili konzularnu službu u Republici Kosovo, kao i da nema nijedne druge zemlje koja bi zastupala njegove/njene interese radi odlaska iz zemlje.
2. Putna isprava za stranca može se izdati i drugom strancu, ukoliko za to postoje opravdani razlozi nadležnog organa.

Član 13

Ne-izdavanje i zadržavanje putnih dokumenata za stranca

1. Putni dokument za stranca ne izdaje se strancu:
 - 1.1. protiv koga se vodi krivični postupak, osim ukoliko za to postoji saglasnost državnog organa koji vodi postupak ;
 - 1.2. kome je izrečena zatvorska ili novčana kazna, dok ne odsluži zatvorsku kaznu ili ne plati novčanu kaznu ;

1.3. koji nije regulisao obaveze vezano za nekretnine koje poseduje, za koje postoji spor u vezi vlasništva, uz zahtev nadležnog suda ;

1.4. ukoliko je to opravdano razlogom zaštite pravnog poretka, nacionalne bezbednosti ili zdravlja građana u skladu sa postupcima i garancijama ustanovljenih zakonom.

2. Putna ispava za strance može se oduzeti na osnovu svih razloga koji se nalaze u ovom članu. O tome s izdaje potvrda. Žalba se ne obustavlja izvršenje. Putni dokument se zadržava sve dok postoji razlog za ovo oduzimanje.

POGLAVLJE III

VIZE

Član 14 Izdavanje viza

1. Viza je odobrenje za ulazak u trajanju od devedeset (90) dana ili za tranzitni prelaz teritorije Republike Kosovo.

2. Stranac mora pribaviti vizu pre ulaska u Republiku Kosovo.

3. Stranac se ne sme angažovati u plaćeni posao na Kosovu samo na osnovu vize.

4. Vize se izdaju u diplomatskim misijama i/ili konzularnim službama Republike Kosovo ili drugim telima ovlašćenih od Republike Kosovo.

5. Pre izdavanja vize, diplomatska misija, konzularna služba ili druga tela ovlašćena od Republike Kosovo su obavezna podzakonskim aktima da dobiju saglasnost nadležnog Ministarstva.

Član 15 Važenje vize

1. Viza se može izdati strancu koji poseduje važeći putni dokument.

2. Viza se izdaje sa rokom važnosti koja ne sme da prekorači datum isteka putnog dokumenta.

Član 16. Vrste viza

1. Vrste viza su:

1.1. ulazna ;

- 1.2. tranzitna ;
- 1.3. vazdušno-tranzitna ;
- 1.4. grupna viza.

Član 17. Ulazna viza

1. Ulazna viza može se izdati se za jedan ili više ulazaka u Republiku Kosovo.
2. Ulazna viza može se izdati u vremenskom periodu do jedne godine.
3. Neprekidni boravak stranca u Republici Kosovo, na osnovu ulazne vize ne može trajati duže od devedeset (90) dana neprekidnih dana u perioda od šest (6) meseci od datuma prvog ulaska.
4. Ulazna viza za period do godinu dana može se izdati uz saglasnost diplomatskog osoblja ili konzularnih predstavnika Republike Kosovo.
5. Na osnovu humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili ličnih razloga ulazna viza za jedan ulazak i boravak do petnaest (15) dana može se dobiti od nadležnog organa za kontrolu prelaska granice.

Član 18 Tranzitna viza

1. Tranzitna viza može se izdati strancu za jedno ili više tranzita kroz Kosovo.
2. Tranzitna viza može se izdati za period do šest (6) meseci.
3. Stranac može ostati u Republici Kosovo najduže pet (5) dana na osnovu tranzitne vize.
4. Tranzitna viza se može izdati strancu koji može da potvrdi da mu je dozvoljen ulaz u zemlju odredišta.
5. Na osnovu humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili ličnih razloga tranzitna viza se može dobiti od nadležnog organa za kontrolu prelaska granice.

Član 19. Vazdušna tranzitna viza

1. Od stranca se traži da izvadi tranšitnu vizu ako se on ne udaljava iz prostora za vazdušni tranzit dok boravi u Republici Kosovo.

2. Zbog razloga nabrojanih u članu 6.2 ovog Zakona, Vlada Republike Kosovo može tražiti od državljana nekih stranih država da izvadi vazdušnu tranzitnu vizu za ulazak u prostor za vazdušni tranzit.

3. Strancu kome se izdaje vazdušna tranzitna viza za jedan ili više prelazaka kroz prostor za vazdušni tranzit, ne sme ostati duže od dvadesetčetiri (24) časa u tranzitnoj zoni aerodroma.

Član 20. Grupne vize

1. Grupne vize mogu se izdati grupi od pet (5) do pedeset (50) osoba za jedan ulazak ili tranzit kroz teritoriju Republike Kosovo.

2. Grupna viza se može izdati i većoj grupi ljudi, ako su oni deo organizovane turističke grupe koje ulazi u Republiku Kosovo na osnovu međunarodnog sporazuma.

3. Grupa stranaca može da ostane u Republici Kosovo najduže trideset (30) dana na osnovu grupne vize.

4. Grupnu vizu može izdati nadležni organ odgovoran za kontrolu prelaska granice ako je to po proceni nadležnog organa u interesu Republike Kosovo da se tako radi.

Član 21. Postupak za izdavanje viza

Postupci za izdavanja svih kategorija viza nabrojanih u članu 16 ovog Zakona uređuju se podzakonskim aktima.

Član 22. Produženje viza

1. Viza se ne može produžiti.

2. Ulazna viza se može produžiti zbog hitnih humanitarnih, profesionalnih ili ličnih razloga.

3. Zahtev za produženje vize podnosi se nadležnom organu u skladnosti sa članom 22.2 koji odlučuje o podnetom zahtevu.

Član 23. Neizdavanje viza

1. Viza se ne izdaje ukoliko:

1.1 Postoje ijedan od razloga nabrojanih u članu 29 ovog zakona ;

1.2. Stranac se ne odazove pozivima diplomatske misije ili konzularne službe.

2. Izključivo od člana 23 (1) ovoga zakona, viza se može izdati zbog humanitarnih razloga ako je to u interesu Republike Kosovo ili se zahteva međunarodnim sporazumima.

Član 24

Ovlašćenja organa nadležnog za kontrolu prelaska državne granice

1. Nadležni organ za kontrolu prelaska državne granice može utvrditi gde stranac ulazi u Republiku Kosovo.

2. Nadležni organ za kontrolu prelaska državne granice može ograničiti period važenja vize ukoliko stranac koji poseduje vizu nema dovoljno sredstava za izdržavanje.

3. Nadležni organ za kontrolu prelaska državne granice poništava vizu ukoliko je ispunjen ijedan od razloga nabrojanih u članu 29 ovog zakona.

4. Poništenje vize je u formi pisanog rešenja. Na rešenje se može uputiti žalba.

Član 25

Dužnosti prevoznika

1. Prevoznici mogu dovesti stranca na granični prelaz ukoliko on ispunjava uslove iz člana 4 ovog zakona.

2. Ako se strancu se odbije ulaz u Republiku Kosovo prevoznik koji ga je doveo do granice mora da, na zahtev organa za kontrolu granice, vrati tog stranca u državu odakle ga je dovezao ili do bilo koje druge države koja je spremna da ga primi.

3. Ako prevoznik ne može da odveze stranca iz Republike Kosovo u skladu sa drugim stavom ovog člana on mora odmah i o svom trošku pronaći drugog prevoznika da to uradi.

4. Prevoznik koji je dovezao stranca da državne granice ili na teritoriju Republike Kosovo u suprotnosti sa prvim paragrafom ovog člana plaća smeštaj strancu i vraća ga.

5. Obaveze propisane u drugom, trećem i četvrtom paragrafu ovog člana takođe se odnose na prevoznika koji prevozi do državne granice ili na teritoriju Republike Kosovo i koji je u tranzitu i kome je drugi prevoznik odbio dalji prevoz ili kome se odbije ulaz u državu odredišta i koji se vrati u Republiku Kosovo.

6. Organizator putovanja u svrhu turizma ili rada u Republiku Kosovo plaća smeštaj i odlazak iz Republike Kosovo, ako se stranac deportuje iz razloga nabrojanih u članu 57 paragraf 2 ovog zakona, ako troškove ne može da pokrije sam stranac.

POGLAVLJE IV

ULAZAK I IZLAZAK STRANACA IZ DRŽAVE

Član 26. Ulazak u državu

1. Stranac je ušao u državu kada pređe državnu granicu.
2. Držanje stranaca u tranzitnom prostoru na aerodromu kao i zadržavanje na graničnom prelazu ne znači ulazak u državu.

Član 27 Kontrola granice

Stranac prilikom ulaska i izlaska iz države podleže graničnoj kontroli.

Član 28. Ulazak bez putnog dokumenta

1. Stranac koji dođe u Republiku Kosovo radi turističke ili poslovne svrhe i koji ne poseduje važeći putni dokument, nadležni organ za kontrolu državne granice može mu izdati dozvolu za prelazak granice, na osnovu dokumenta kojim se potvrđuje identitet stranca, koju je izdala država čiji je on državljanin.
2. Strancu koji putuje u Republiku Kosovo vazдушnim i vodenim saobraćajem, može se dozvoliti ulaz na osnovu overenog lista putnika.
3. Overena listu putnika sadrži ime i prezime, datum rođenja, državljanstvo i broj putnog dokumenta svih putnika.
4. Dozvola za ulazak koja se odobrava u skladu sa ovim članom može važiti do devedeset (90) dana.
5. Dozvola za ulazak ne izdaje se strancu ukoliko postoje nabrojani razlozi iz člana 29 ovog zakona.

Član 29 Zabranu ulaska i ponovnog ulaska

1. Ulazak u Republiku Kosovo ne dozvoljava se strancu, ukoliko:
 - 1.1. ne ispunjava uslove iz člana 4 ovog zakona;

1.2. ne poseduje dovoljno sredstava za izdržavanje tokom svog boravka u Republici Kosovo, i za putovanje u drugu zemlju koja je voljna da ga primi,

1.3. je u tranzitu i ne ispunjava uslove za ulazak u treću zemlju ;

1.4 je protiv njega na snazi naredba o deportaciji sa zabranom ponovnog ulaska ;

1.5 Ne poseduje uverenje o vakcinaciji, a dolazi iz oblasti gde postoji epidemija zaraznih bolesti,

1.6 predstavlja opasnost po pravni poredak, nacionalne bezbednosti ili javnog zdravlja ;

1.7. postoji osnovana sumnja da njegov boravak može biti povezan sa izvršenjem krivičnih dela koja se gone po službenoj dužnostina osnovu opravdane sumnje ;

1.8. je u evidenciji nadležnog organa registrovan je kao počinitelac krivičnih dela.

2. U rešenju o deportaciji propisuje se zabrana ponovnog ulaska strancu. Zabrana ulaska se evidentira u putnom dokumentu stranca. Stranac može tražiti od nadležnog suda da ograniči vremenski okvir zabrana nakon izlaska iz Republike Kosovo.

3. Vlada Republike Kosovo utvrđuje iznos sredstava koja su potrebna za izdržavanje u skladu sa stavom 1 tačka 1.2 ovog člana.

Član 30. **Ilegalni prelazak granice**

1. Smatra se da je stranac ilegalno prešao državnu granicu, ukoliko:

1.1. pokuša da pređe državnu granicu van mesta ili vremena određenog za prelazak državne granice,

1.2. izbegne ili pokuša da izbegne graničnu kontrolu,

1.3. prilikom prelaska državne granice koristi nevažeći putni dokument, putni dokument nekog drugog lica, odnosno bilo koji drugi nevažeći putni dokument,

1.4. nadležnom organu za kontrolu prelaska državne granice pruži lažne podatke radi olakšavanja nezakonitog ulaska,

1.5. uđe u Republiku Kosovo u periodu kad je na snazi zabrana ponovnog ulaska.

Član 31
Vremenski rok boravka bez vize

Stranac, kome za ulazak u državu nije potrebna viza za ulazak u Republiku Kosovo može tokom perioda od šest meseci ostati najviše 90 dana od dana prvog ulaska, ukoliko odredbama ovog zakona ili međunarodnog sporazuma nije drugačije propisano.

Član 32.
Odlazak stranca

1. Stranci mogu slobodno otići iz Republike Kosovo.
2. Izlazak iz Republike Kosovo nije dozvoljen strancu, ukoliko:
 - 2.1. pokaže nevažeća putna dokumenta, putna dokumenta nekog drugog lica, ili bilo koja druga nevažeća dokumenta ;
 - 2.2. ne ispunjava uslove za ulazak u drugu državu;
 - 2.3. pokušava da izbegne gonjenje za krivična dela, obuhvata gonjenje po za krivična dela po službenoj dužnosti kao i za prekršaje, izvršenje kazne, izvršenje sudskog naloga za hapšenje, zaostalu obavezu koja se odnosi na nekretnine, na osnovu opravdane sumnje;
 - 2.4. ako je nadležni organ u skladu sa zakonom utvrdio da predstavlja pretnju za ustavni poredak, nacionalnu bezbednost ili javno zdravlje .
3. Strancu se dozvoljava da ode iz Republike Kosovo kada razlozi nabrojani u stavu 2 ovog člana prestanu da postoje.
4. Kad se strancu odbije pravo izlaska iz Republike Kosovo zbog razloga nabrojanih u stavu 2.4 ovog člana, nadležni organ izdaje strancu pismeno rešenje. Stranac ima pravo žalbe na ovo rešenje pri sudu koji je nadležan za taj region. Sud donosi odluku po tom pitanju u roku od sedamdesetdva (72) sata od vremena podnošenja žalbe i ovlašćen je da poništi rešenje i da naloži da stranac može slobodno da napusti zemlju.

POGLAVLJE V
BORAVAK STRANACA

Član 33
Vrsta boravka

1. Strancu se može dozvoliti da boravi u Republici Kosovo:

- 1.1. do devedeset (90) dana;
- 1.2. na osnovu privremenog boravka;
- 1.3. na osnovu stalnog boravka.

2. Boravak do 90 dana, označava da stranac može da boravi u Republici Kosovo bez vize, sa vizom ili dozvolom prelaska granice, ukoliko ovim zakonom ili međunarodnim sporazumima nije predviđeno drugačije.

Član 34 **Privremeni boravak**

1. Dozvola za privremeni boravak može se izdati strancu:
 - 1.1. koji namerava da boravi u Republici Kosovu u dužem vremenskom periodu od dozvoljenog uslovima važenjem vize;
 - 1.2. kome za ulazak nije potrebna viza, a ima nameru da boravi u Republici Kosovo duže od devedeset (90) dana, ili zbog razloga nabrojanih u članu 39 ovog zakona,
 - 1.3. namerava da ostane u Republici Kosovo duže od trideset (30) dana i obavlja poslove u kategorijama nabrojanih u pravnim aktima koji regulisu zaposlenje stranca u republici Kosovo,

Član 35 **Uslovi privremenog boravka**

1. Dozvola za privremeni boravak prvi put može se izdati sa rokom važnosti do godinu dana, ukoliko ovim zakonom ili međunarodnim sporazumima nije drugačije predviđeno.
2. Dozvola za privremeni boravak upisuje se u putni dokument stranca. Rok važnosti putnog dokumenta mora da važi najmanje tri meseca duže od roka važnosti izdate dozvole.
3. Strancu koji ne poseduje važeći putni dokument dozvolu za privremeni boravak produžava se rešenjem nadležnog organa.

Član 36. **Zahtev za privremeni boravak**

1. Stranac može podneti zahtev za izdavanje dozvole za privremeni boravak prvi put diplomatskoj misiji, konzularnoj službi ili drugom organu koga je ovlastila Republika Kosovo;

2. Stranac kome nije potrebna viza za ulazak u Republiku Kosovo, svoj prvi zahtev za izdavanje dozvole za privremeni boravak na Kosovu može podneti nadležnom organu;
3. Zahtev za produženje privremenog boravka podnosi se nadležnom organu najmanje 30 dana pre isteka roka za privremeni boravak.
4. Po zahtevu iz stavova 1, 2 i 3 ovog člana odlučuje nadležni organ.
5. U zahtevu iz stava 1, 2 i 3 ovog člana neophodno je istaći svrhu za koju se dozvola za privremeni boravak traži.
6. Podnosilac zahteva ne može izmeniti svrhu boravka tokom trajanja procesa primene.
7. Po zahtevu iz stava 1 i 2 ovog člana odlučuje nadležni organ, uz prethodnu saglasnost Ministarstva u čiju nadležnost spada svrha koju je stranac naveo u svom zahtevu za boravak.
8. Ukoliko Ministarstvo naznačeno u stavu 7 ovog člana ne obavesti nadležni organ o svom odgovoru na zahtev, u roku od deset (10) dana od podnošenja zahteva, smatra se da je dozvola odobrena.

Član 37

Svrha privremenog boravka

Svrha privremenog boravka može biti:

- 1.1. zaposlenje;
- 1.2. studije i obrazovanje;
- 1.3. spajanje porodice; kao i
- 1.4. ostale opravdane svrhe kako je propisano zakonom ili međunarodnim sporazumima.

Član 38

Prijava za privremeni boravak

1. Strancu se može dozvoliti privremeni boravak, ukoliko on ili ona:
 - 1.1. poseduje dovoljno materijalnih sredstava za život ;
 - 1.2. osigurao je smeštaj;
 - 1.3. ima zdravstveno osiguranje;
 - 1.4. ne postoje smetnje iz člana 46 ovog zakona ;

- 1.5. predočio je opravdane razloge o privremenom boravku.
2. Ako je prijava za privremeni boravak podnesena u skladu sa prijavo za spajanje porodica, elemente nabrojani u stavu 2 može pokazati izdržavalac
3. Istovremeno sa zahtevom za privremeni boravak po prvi put, stranac podnosi dosije o krivičnom presudama u kome se potvrđuje da ne očekuje izricanje kazne u vezi sa krivičnom presudom u državi u kojoj ima stalno prebivalište.
4. Protiv rešenja kojim se odbija zahtev za privremeni boravak, može se uložiti žalba u roku od osam radnih dana od prijema rešenja.
5. Nadležni organ rešava žalbu naznačenu u stavu 3.

Član 39.

Svrha privremenog boravka

1. Stranac, kome je izdata dozvola za privremeni boravak za određenu svrhu, može boraviti u Republici Kosovo samo u skladu sa svrhom za koju je izdata dozvola za privremeni boravak.
2. Stranac kome je izdata dozvola za privremeni boravak za navedenu svrhu i namerava da ostane u Republici Kosovo duže od 30 dana, osim onih koji imaju privremeni boravak za potrebe sezonskog rada ili rada iz kategorije zaposlenja određenim pravnim aktima koji regulišu zaposlenje stranaca u Republici Kosovo. Stranac može podneti zahtev za izdavanje dozvole za druge potrebe.

Član 40

Privremeni boravak za zaposlene

1. Privremeni boravak za zaposlenje može se izdati strancu:
 - 1.1. koji ima dozvolu za rad ;
 - 1.2. kome nije potrebna dozvola za rad, ali namerava da ostane u Republici Kosovo duže od trideset (30) dana i ispunjava uslove predviđene ovim zakonom.
2. Dozvola za privremeni boravak za potrebe zaposlenja izdaje se strancu na vremenski period na koji se obično izdaje radna dozvola.
2. O zahtevu za dozvolu privremenog boravka za potrebe rada odlučuje nadležni organ u skladu sa privremenim mestom stanovanja stranca.

Član 41

Uređivanje zaposlenja stranca

Zaposlenje stranaca u Republici Kosovo reguliše se posebnim pravnim aktom.

Član 42

Privremeni boravak radi obrazovanja

1. Prijave za privremeni boravak radi potreba obrazovanja, dobrovoljne službe ili neplaćene obuke obuhvataju uverenje o prihvatanju od zakonitih institucija Republike Kosovo kojim se potvrđuje usaglašavanje sa uslovima iz člana 38. Ovog Zakona.
2. Dozvola za privremeni boravak za potrebe obrazovanja ili studija može se produžiti najduže do dve godine posle isteka predmeta studija.

Član 43

Privremeni boravak za potrebe spajanja porodica

1. Zahtev za privremeni boravak za potrebe spajanja porodice može podneti član uže porodice državljanin Republike Kosovo, stranac kome je dozvoljen stalni ili privremeni boravak, ili stranac kome je odobren status azilanta u Republici Kosovo.
2. Članovi uže porodice su supružnici, maloletna deca koja još uvek nisu obrazovala svoju popodicu i roditelji maloletne dece. Članovima uže porodice mogu se smatrati i drugi rođaci, usvojena deca i usvojitelji, ukoliko postoje posebni lični ili humanitarni razlozi za sjedinjenje porodice u Republici Kosovo.
3. Stranac u Republici Kosovo na osnovu dozvole za privremeni boravak, za potrebe spajanja porodice se, ne može zaposliti.

Član 44

Produžetak privremenog boravka za spajanje porodica

1. Strancima, članovima uže porodice državljanina Kosova, može se produžiti privremeni boravak u trajanju do tri godine, odnosno do ispunjenja uslova za izdavanje dozvole za stalni boravak.
2. Stranci koji su članovi uže porodice državljanina Republike Kosovo može se se prijaviti za produženje perioda važnosti privremenog boravka kada njegov izdržavalac umre ili u slučaju raskida braka koji je u Republici Kosovo trajao najmanje tri godine.

Član 45.

Privremeni boravak za novorođenu decu

1. Za dete rođeno na teritoriji Kosova koje nije državljanin Kosova, dozvola boravka nije potrebna dok ne napuni mesec dana života.
2. Nakon jednog meseca privremenog boravka detetu se po službenoj dužnosti izdaje privremeni boravak koji važi za isti period privremenog boravka jednog od roditelja ili staratelja deteta.

Član 46.
Ukidanje privremenog boravka

1. Strancu koji ima dozvolu boravka do devedeset (90) dana na Kosovu, i strancu kome je izdata dozvola privremenog boravka, nadležni organ može ukinuti boravak, ukoliko:

- 1.1. potvrdi postojanje ijednog od razloga navedenih u članu 29 ovog zakona ;
- 1.2. radi na Kosovu bez važeće radne dozvole suprotno odredbama ovog zakona ;
- 1.3. boravi u Republici Kosovo suprotno svrsi za koju je izdato privremeno boravište,
- 1.4. ugrožava javni red ili demokratske vrednosti koje su zaštićene zakonom.

2. Prilikom ukidanja boravišta nadležni organ mora uzeti u obzir vreme koje je strancu potrebno da ispuni svoje obaveze kod utvrđivanja konačnog datuma za napuštanje Republike Kosovo, ali taj konačni datum ne može biti duži od trideset (30) dana.

3. Prilikom poništenja rešenja o boravku, potrebno je uzeti u obzir trajanje boravka u toj državi kao i lične, porodične, ekonomske i druge okolnosti stranca.

4. Ukidanje boravka upisuje se u putni dokument.

Član 47.
Izvršenje ukidanja privremenog boravka

1. Nadležni organ ukida boravište strancu koji boravi u Republici Kosovo do devedeset (90) dana, i/ili odobrava privremeni boravak a izvršiti ukidanje momentalno, ukoliko:

- 1.1. je strancu izrečen nalog za deportaciju, sa ili bez zabrane o ponovnom ulasku;
- 1.2. mu je poništen privremeni boravak ;
- 1.3. je istekla važnost privremenog boravka.

Član 48.
Stalni boravak

1. Stalni boravak može se dozvoliti strancu koji:

- 1.1. je boravio na teritoriji Republike Kosovo četiri godine neprekidno u skladu sa odobrenjem o privremenom boravku
- 1.2. tri (3) godine je u braku sa istim državljanom Kosova, ili sa strancem sa stalnim boravištem u Republici Kosovo tri (3) godine neprekidno.

2. Maloletnom licu sa privremenim boravkom može se dozvoliti stalni boravak u Republici Kosovo uz odobrenje oba roditelja ili ako je jedan od roditelja ili staratelja stranac sa stalnim boravištem u Republici Kosovo.
3. Strancima sa privremenim boravkom može se odobriti stalni boravak iz humanitarnih razloga ili ukoliko je to u interesu Republike Kosova.
4. Nadležni organ odlučuje o stalnom boravku u skladu sa stavom 3 ovog člana.
5. Vreme koje je stranac proveo služeći zatvorsku kaznu ne računa se u vreme koje je potrebno za izdavanje dozvole za stalni boravak, osim u slučaju ako je stranac konacno oslobođen ili je konacna rešenje poništeno.

Član 49 **Prijava za stalni boravak**

1. Zahtev za izdavanje dozvole za stalni boravak podnosi se nadležnom organu u mestu boravka stranca.
2. Protiv rešenja nadležnog organa u vezi sa dozvolom o stalnom boravištu žalba nije dozvoljena. Strancu nije zabranjeno da traži sudsko razmatranje tog rešenja.
3. Dozvola za stalni boravak upisuje se u putni dokument.

Član 50. **Odbijanje stalnog boravka**

1. Stalni boravak se ne dozvoljava ako je stranac:
 - 1.1. osuđen za krivično delo unutar ili van teritorije Republike Kosovo ;
 - 1.2. ne poseduje dovoljno sredstava za svoje izdržavanje ;
 - 1.3. nema osigurano odgovarajuće mesto stanovanja ;
 - 1.4. nema zdravstveno osiguranje ;
 - 1.5. predstavlja opasnost po pravni poredak, nacionalnu bezbednosti ili javno zdravlje.
2. Krivično delo u smislu stava 1.1. ovog člana ne obuhvata:
 - 2.1. krivičnu presudu koja se kažnjava novčano ili uslovna kazna.
 - 2.2. krivičnu presudu stranog suda ako se to delo u Republici Kosovo ne smatra krivičnim delom ili ako je kazna izrečena na osnovi postupka koji nije u skladu sa evropskim standardima krivičnog prava, a naročito Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kao i.
 - 2.3. krivičnu presudu koja je zakonito izbrisana iz krivičnog dosijea.

Član 51. **Ukidanje stalnog boravka**

1. Nadležni organ može ukinuti stalni boravak strancu, ukoliko:
 - 1.1. je osuđen za krivično delo uz konačnu presudu od šest ili više meseci zatvora;
 - 1.2. predstavlja pretnju po ustavni poredak, nacionalnu bezbednosti ili javno zdravlje.
2. Prilikom ukidanja boravišta nadležni organ mora uzeti u obzir vreme koje je strancu potrebno da ispuni svoje obaveze kod utvrđivanja konačnog datuma za napuštanje Republike Kosovo, ali taj konačni datum ne može biti duži od trideset (30) dana.
3. Prilikom poništenja rešenja o boravku, potrebno je uzeti u obzir trajanje boravka u toj državi kao i lične, porodične, ekonomske i druge okolnosti stranca. kompletno sa članom 12 stav 3 Direktive EU: Dugoročno boravište.
4. Ukidanje boravka upisuje se u putni dokument.

Član 52 **Izvršenje ukidanja stalnog boravka**

1. Nadležni organ ukida boravište strancu, kome je odobreno stalno boravište i izvršava ukidanje, ukoliko:
 - 1.1. je strancu izrečen nalog za deportovanje, sa ili bez zabrane ponovnog ulaska;
 - 1.2. nadležni organ utvrdi da stranac neprekidno boravi van teritorije Republike Kosovo u vremenskom trajanju dužem od šest meseci, a stranac o tome nije obavestio nadležni organ,
 - 1.3. je poništena dozvola privremenog boravka.
2. Nadležni organ utvrđuje stalno boravište u skladu sa stavom 1.2. ovog člana.
3. Nadležni organ može doneti odluku bez saslušanja stranca.

POGLAVLJE VI **ILEGALAN BORAVAK**

Član 53 **Ilegalan boravak**

1. Smatra se da stranac ilegalno boravi u Republici Kosovo ukoliko ne poseduje vizu ili dozvolu za boravak u skladu sa članom 4 ovog Zakona.

2. Stranac za koga se ustanovi da ilegalno boravi u Republici Kosovo dužan je da odmah, ili mu se određuje poseban vremenski period u kome napušta zemlju.
3. Smatra se da je stranac napustio Republiku Kosovo kada pređe granicni prelaz.
4. Stranac koji je blagovremeno podneo zahtev za produženje privremenog boravka može ostati u Republici Kosovo do donošenja konačne odluke.

Član 54

Odbijanje i zadržavanje na državnoj granici

Strancu se može uskratiti ulazak na granici, a zbog razloga javne bezbednosti, kao i za osiguranje odlaska iz Republike Kosovo, nadležni organi mogu zadržati stranca u svojim prostorijama na najviše dvanaest (12) sati.

Član 55

Nalog za napuštanje

1. Ako se ustanovi da stranac ilegalno boravi u Republici Kosovo nadležni organ mu naređuje da napusti državu za određeno vreme u koje je on dužan da napusti teritoriju Republike Kosovo, na graničnom prelazu gde izlazi iz države i da se objasni da je obavezan da se prijavi ovlašćenom organu za kontrolu prelaska graničnog prelaza o svom odlasku sa teritorije Republike Kosovo.
2. Kad se odučuje o određenom vremskom periodu odlaska stranca, nadležni organ uzima u obzir vremenski rok potreban da se stranac pripremi za odlazak, ali ni pod kakvim okolnostima taj rok nije duži od trideset (30) dana.
3. Žalбом na Nalog o napuštanju ne obustavlja se izvršenje ovog naređenja.
4. Rok za odlazak iz Republike Kosovo računa se od dana dostavljanja naređenja o napuštanju.
5. Strancu koji ne napusti Republiku Kosovo u vremenskom periodu određenom u naređenju o napuštanju može se odrediti drugi rok, na njegov zahtev ili po predlogu nadležnog organa.

Član 56

Okolnosti uzete u obzir prilikom izdavanja naloga o napuštanju

1. Prilikom donošenja odluke strancu da napusti Republiku Kosovo nadležni organ uzima u obzir vreme boravka u toj zemlji, a takođe i lične, porodične, ekonomske uslove stranca kao i druge okolnosti.
2. Nalog o napuštanju evidentira se u putni dokument stranca.

Član 57
Obaveze ostalih državnih subjekata

1. Svi državni subjekti dužni su da bez odlaganja obaveste nadležni organ o ilegalnom boravku stranca u Republici Kosovo.
2. Državni subjekat koji je pokrenuo sudski postupak protiv stranca po službenoj dužnosti, bez obzira da se radi o prekršaju ili krivičnom delu, dužan je da o tome obavesti nadležni organ bez odlaganja.

POGLAVLJE VII

DEPORTOVANJE STRANACA

Član 58
Izvršenje deportacije

1. Stranac se može deportovati, sa ili bez zabrane ponovnog ulaska, nalogom nadležnog suda kad se on ne povinuje nalogu za napuštanje koga je doneo nadležni organ u skladu sa članom 55 stav 1.
2. Nadležni organ postupa po rešenju nadležnog suda za deportaciju stranca koji ilegalno boravi u Republici Kosovo i ne napusti Republiku Kosovo u skladu sa članom 55 stav 1 ovog zakona.
3. Stranac kome je izrečen nalog za deportaciju, sa ili bez zabrane ponovnog ulaska, obavezno i momentalno se udaljava sa teritorije Republike Kosovo. Stranac koji se udaljava u skladu sa međunarodnim sporazumom se udaljava na isti način kao i stranac kome je izrečena naredba o deportovanju.

Član 59
Vraćanje stranaca pod pretnjom

1. Nije dozvoljena deportacija ili vraćanje stranca na bilo koji način do granica teritorija gde je njegov život ili sloboda ugrožena na osnovu rasnih i verskih razloga, etničke pripadnosti, pripadništva u posebnoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja.
2. Beneficije iz člana 58 stav (1) ne mogu, ipak, tražiti stranci za koje postoji opravdana sumnja da predstavljaju ozbiljnu pretnju po bezbednost države u kojoj su pravosnažnom odlukom osuđeni za naročita teška krivična dela i predstavljaju stalnu opasnost po zajednicu te zemlje.
3. Nije dozvoljeno proterati, ili vratiti na bilo koji način u drugu državu osobu za koju postoje opravdane osnove za sumnju de se izlaže riziku podvrgavanja torture ili neljudskom i/ili degradirajućem tretmanu.

Član 60

Zadržavanje i pritvor stranaca

1. Strancu se može uskratiti ulazak na granicu i zbog razloga javne bezbednosti i za osiguranje da se udalji sa teritorije Republike Kosovo, stranac se može biti zadržati u prostorijama nadležnog organa, ali najduže do dvanaest (12) sati.
2. Strancima čiji se identitet ne može utvrditi i/ili nemaju važeću vizu, dozvolu za boravak ili ne mogu biti deportovani u skladu sa prethodnim nalogom o deportaciji mogu se zadržati. Zadržani stranci u skladu sa ovim članom zadržavaju se u Prihvatnom centru za strance nadležnog organa (u daljem tekstu: "Centar").
3. Stranac, koji iz zdravstvenih razloga, ili zbog drugih posebnih potreba ili razloga ne može biti smešten u Centru, može se smestiti se u drugi smeštaj odgovarajućeg standarda.
4. Muškarci i zene koji su prihvaćeni u Centru i drugim mestima u skladu sa odredbama ovog zakona, smeštaju se u odvojene prostorije. Osobe ispod osamnaest (18) godina smeštaju se odvojeno od odraslih osim članova uže porodice koji su smešteni zajedno. Deca dobijaju svu neophodnu pomoć u skladu sa svojim uzrastom i sa njima se postupa u skladu sa odredbama i načelima Konvencije o pravima deteta iz 1989.
5. Članovi Međunarodnog komiteta crvenog krsta, Visokog komesarijata ujedinjenih nacija za izbeglice i Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja, imaju nesmetani pristup, ovo pravo ne podleže ijednom ovlascenju, Centru ili drugim prostorijama gde se smeštaju osobe u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim zakonima kojima se primenjuju odredbe ovog zakona.
6. Nadležno telo je odgovorno za implementaciju ovog člana.

Član 61

Pritvor stranaca

1. Smeštaj u ovom Centru određuje se do vremena kada stranac bude prinudno deportovan, pod uslovom da ukupno vreme provedeno u ovom Centru ne bude duže od devedeset (20) dana.
2. Posle isteka početnog perioda od devedeset dana, stranac može ponovo zadržan ili vraćen u centar na zahtev nadležnog organa na dodatnih devedeset dana po odluci nadležnog suda ukoliko:
 - 2.1. postupak utvrđivanja identiteta ili prikupljanja dokumenata još uvek je u toku;
 - 2.2. ovo je potrebno iz bezbednosnih razloga.
3. Ni u kom slučaju stranac ne može biti pritvoren u Centru duže od 180 dana.

4. Stranac može biti pušten iz Centra ukoliko se opravdano utvrdi da nema mogućnosti za prinudnu deportaciju.

Član 62 Uslovi pritvora stranca

1. Tokom boravka u Centru stranac je obavezan da poštuje pravila boravka u Centru, i ne izlazi iz Centra bez dozvole.
2. Za stranca za koga postoje opravdani razlozi za verovanje da će odbiti da poštuje pravila Centra i/ili da da će pokušati da napusti Centar bez dozvole, on/ona se mogu pritvoriti pod uslovima pojačanog nadzora.

Član 63 Rešenje o pritvoru stranca

1. Pritvor u Centru se određuje pismenim rešenjem nadležnog suda.
3. Žalba ne obustavlja izvršenje rešenja o pritvoru.

Član 64. Istek pritvora stranca

1. Pritvor stranca se prekida:
 - 1.1. odlaskom stranca iz zemlje;
 - 1.2. istekom vremenskog perioda određenog članom 61 ovog zakona.
 - 1.3. U bilo koje vreme po odluci nadležnog suda.

Član 65 Privremeni boravak stranca

1. Stranac može da privremeno boravi u Republici Kosovo ako se ne može deportovati.
2. Nadležni organ može izdati i produžiti dozvolu za privremeni boravak do šest meseci na osnovu zahteva stranca, ili službeno od nadležnog organa.

Član 66 Ograničenje slobode kretanja stranca sa privremenim boravkom

1. Nadležni organ može naložiti ograničenje kretanja stranca sa privremenim boravkom u Republici Kosovo, na određenu opštinu ili posebno određeno geografsko područje u njoj

i može zahtevati da se periodično prijavljuje u njemu/njoj najbližoj policijskoj stanici. Ograničenje kretanja i obavezno prijavljivanje mogu trajati do šest meseci.

2. Strancu kome je dozvoljen privremeni boravak u Republici Kosovo nadležni organ određuje adresu prebivališta.

3. Dozvola za privremeni boravak ne utiče na obavezu stranca da napusti Republiku Kosovo.

4. Privremeni boravak se upisuje u putni dokumenat stranca. Strancu koji ne poseduje putni dokument izdaje se dokumenat sa fotografijom.

Član 67

Prekid privremenog boravka

1. Privremeni boravak u Republici Kosovo prekida se:

1.1. odlaskom stranca iz države;

1.2. Istekom važnosti roka privremenog prisustva;

1.3. Poništenjem dozvole za privremeno prisustvu.

2. Dozvola za privremeno prisustvo može se poništiti ako:

2.1. ako okolnosti na osnovu kojih je dozvoljen privremeni boravak više ne postoje

2.2. stranac prekrši ograničenja određena članom 66.

Član 68

Pritvor maloletnih stranaca

1. Maloletni stranac smešta se u Centar zajedno sa užom porodicom i/ili starateljem. U posebnim okolnostima maloletnik može biti smešten u nekom drugom smeštaju ako je to prikladnije.

2. Stranom maloletniku koji je mlađi od 16 godina, može se odrediti rigorozni nadzor u Centru, pod razumnim okolnostima i ako je član uže porodice ili staratelj sa njim/njom u Centru.

Član 69

Isplata troškova pritvora

1. Stranac je dužan da snosi troškove svog pritvora u Centru i/ili troškove deportacije.

2. Troškove u vezi pritvora ili deportovanja stranca koji ne poseduje finansijska sredstva plaća poslednji poslodavac koji je uposlio stranca u Republici Kosovo bez odgovarajuće dozvole i/ili lice koje se obavezalo da plati troškove stranca u toku njegovog/njenog boravka u Republici Kosovo u toku 4 godine od njegovog/njenog ulaska u Republiku Kosovo. Troškovi pritvora ili deportacije stranca bez finansijskih sredstava plaćaju se u toku tri meseca od izdavanja rešenja nadležnog suda.

3. Troškove koji se ne mogu isplatiti u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana isplaćuju nadležni organi.

Član 70 Oduzimanje imovine

1. Nadležni organ može oduzeti imovinu stranca radi isplaćivanja troškova nastalih ku skladu sa članom 69 stav 1 ovog zakona. Postupak oduzimanja ne sme da ostavi stranca bez sredstava za osnovno izdržavanje.

2. Za oduzetu imovinu izdaje se priznanica.

3. Radi sprovođenja deportacije nadležni organ može privremeno oduzeti putne isprave, putne karte i/ili ostale isprave. Za sve isprave izdaje se priznanica

POGLAVLJE VIII DOKUMENTA ZA POTVRDU IDENTITETA

Član 71 Dokaz identiteta stranca

1. Stranac dokazuje svoj identitet putnom ispravom, ličnom kartom za strance, specijalnom ličnom kartom i bilo kojim drugim dokumentom sa fotografijom stranca.

2. Stranac je dužan da nosi isprave nabrojane u stavu 1 ovog člana. Na zahtev službenog lica stranac je dužan da pokaže ispravu za identifikaciju radi inspekcije kojom se utvrđuje identitet stranca i zakonitost njegovog/njenog boravka u Republici Kosovo.

3. Strancu ne sme da da svoje iprave drugom licu na korišćenje. Strancu nije dozvoljeno da koristi nevažeće putne ili isprave za identifikaciju niti da pokazuje tuđe putne isprave ili isprave za identifikaciju kao svoje.

4. Stranac koristi svoje lično ime upisano u bilo kojoj ispravi nabranjoj u stavu 1 ovog člana.

Član 72
Lične karte za strance

1. Lična karta za strance izdaje se strancu kome je dozvoljen stalni ili privremeni boravak u Republici Kosovo.
2. Strancu, koji je član diplomatske misije odnosno konzularne službe strane države ili član bilo koje druge diplomatske misije i koji ima diplomatski status u Republici Kosovo, izdaje se specijalna lična karta.

Član 73
Izdavanje ličnih karti

Lične karte nabrojane u stavu 1 i 2 člana 72 ovog zakona izdaje nadležni organ.

Član 74
Važenje ličnih karti

1. Lična karta za stranca, koji ima dozvolu stalnog boravka, izdaje se sa rokom važnosti od pet (5) godina.
2. Lična karta za stranca, koji ima dozvolu za privremeni boravak, izdaje se u skladu sa rokom njegovog-njenog dozvoljenog privremenog boravka.

Član 75
Zahtev za lične karte

1. Zahtev za dobijanje lične karte za stranca može podneti stranac koji ima 16 ili više godina.
2. Stranac kome je dozvoljen stalni boravak podnosi zahtev za dobijanje lične karte za strance u toku trideset (30) dana od početka dozvole stalnog boravka.

Član 76
Promena lične karte

1. Stranac menja ličnu kartu za strance u slučaju:
 - 1.1. promene podataka u ličnoj karti ili kada je lična karta oštećena toliko da se njegov/njen identitet ne može utvrditi;
 - 1.2. kada fotografija na ličnoj karti ne više prikazuje izgled stranca.

2. Stranac podnosi zahtev za izdavanje nove lične karte od nadležnog organa, u toku osam dana od pojava nabrojanih u stavu 1 ovog člana.

Član 77 **Vraćanje lične karte za strance**

1. Stranac je dužan da nadležnom organu vrati svoju ličnu kartu ukoliko je:

- 1.1. stranac promenio mesto boravka;
- 1.2. njegov/njen boravak prekinut u skladu sa članom 46 i/ili 51 ovog Zakona,
- 1.3. dobije državljanstvo Republike Kosovo.

Član 78 **Gubitak dokumenata za identifikaciju**

1. Stranac odmah obaveštava nadležni organ o gubitku ili krađi isprava nabrojanih u članu 72 ovog zakona.

2. Nadležni organ izdaje potvrdu koja objašnjava okolnosti gubitka ili krađe opisane u stavu 1 ovog člana.

3. Stranac, koji je izgubio putnu ispravu van Republike Kosovo i/ili je ostao/la bez putne isprave ili lične karte za strance odmah obaveštava najbližu diplomatsku misiju ili konzularnu službu Republike Kosovo.

Član 79 **Zadržavanje dokumenata**

1. Nadležni organ može privremeno zadržati dokumenat stranca ako:

- 1.1. neophodno radi potvrđivanja identiteta stranca;
- 1.2. postoji opravdana sumnja da je on/ona izvršio krivično delo ili je zadržavanje dokumenta ovlašćeno od nadležnog suda;
- 1.3. nije ispunio/la civilne obaveze prema nekretninama kako je naloženo od nadležnog suda.
- 1.4. Je to potrebno za zaštitu ustavnog poretka, nacionalne bezbednosti ili javnog zdravlja.

2. Dokument iz stava 1 ovog člana zadržava se sve dok ne budu postojali razlozi za zadržavanje.

3. Za svako zadržavanje dokumenta stranca nadležni organ izdaje potvrdu.
4. Stranac na koga se spomenuto odnosi ima pravo žalbe na rešenje nadležnog organa da zadrži njegov/njen dokument teritorijalno nadležnom sudu.

POGLAVLJE IX

BORAVIŠTE I PREBIVALIŠTE STRANACA

Član 80

Mesto boravka

1. Privremeno boravište je mesto gde stranac privremeno boravi do 90 dana.
2. Prebivalište je mesto gde stranac sa dozvolom za stalni boravak stanuje i namerava da tu stalno živi.

Član 81

Promena adrese boravka

1. Stranac kome je dozvoljen privremeni boravak u Republici Kosovo dužan je da obavesti nadležni organ o svom mestu boravka i o promeni adrese stanovanja, u roku od tri dana od dana ulaska na teritoriju Republike Kosovo odnosno od dana promene njegove/njene adrese stanovanja.
2. Stranac kome je dozvoljen stalni boravak u Republici Kosovu dužan je da obavesti nadležni organ o njegovom/njenom mestu stanovanja i promeni adrese stanovanja u roku od osam dana od promene njegove/njene adrese stanovanja.
3. Stranac iz stava 1 i 2 ovog člana dužan je da odjavi mesto njegovog/njenog stanovanja, odnosno mesto privremenog boravka pre konačnog odlaska iz Republike Kosovo.

Član 82

Obaveštenje o smeštaju

1. Zdravstvene ustanove ili zdravstveni radnici u privatnoj lekarskoj praksi, koji prime stranca na lečenje obaveštavaju nadležni organ u toku dvadesetičetiri (24) časa od prijema.
2. Fizička i pravna lica koja pružaju smeštaj strancima, uključujući građane koji ukazuju gostoprimstvo strancima koji posećuju Republiku Kosovo obaveštavaju nadležni organ u toku dvanaeset (12) sati od prijema stranca.

3. Stranci koji ne koriste usluge smeštaja iz stava 2 ovog člana dužni su da u roku od dvadesetičetiri (24) sata obaveste nadležni organ o mestu stanovanja.
4. Pružalac smeštaja iz člana 2 i 3 ovog člana obaveštava nadležni organ o prijemu stranca.
5. Pružalac smeštaja obaveštava nadležni organ u toku 12 sati od prijema stranca u mesto privremenog boravka.
6. Odredbe iz stava 1 do 4 ovog zakona odnose se jedino na one strance koji borave na Kosovu do devedeset (90) dana.

Član 83 **Evidencija o strancima**

1. Fizička i pravna lica koja pružaju smeštaj strancima održavaju evidenciju (registar) o strancima kojima su pružili smeštaj.
2. Registar stranaca održavaju osobe spomenute u stavu 1 ovog člana u roku od najmanje tri godine.
3. Lica iz stava 1 ovog člana na služben zahtev ovlašćenog službenika u nadležnom organu predaju registar na inspekciju.

POGLAVLJE X

PRIKUPLJANJE LIČNIH PODATAKA

Član 84 **Prikupljanje i skladištenje ličnih podataka**

1. Nadležni organ prikuplja lične podatke o strancima preko državnih organa, fizičkih i pravnih lica i samih stranaca, ukoliko je:
 - 1.1. to u interesu stranca i pretpostavlja se da on neće imati primedbe na to, ili
 - 1.2. je to potrebno radi provere podataka o strancu.
2. Zabeleženi podaci se tretiraju u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

POGLAVLJE XI

KRETANJE STRANACA KOJI NOSE UNIFORME

Član 85

Nošenje stranih vojnih uniformi

1. Tokom svog boravka u Republici Kosovo, stranci se mogu kretati u stranoj vojnoj uniformi, ukoliko:

1.1. borave u Republici Kosovo u svojstvu članova diplomatskih misija ili konzularnih službi strane države ili neke druge strane misije, koja u Republici Kosovo ima diplomatski status u svojstvu vojnog savetnika ili predstavnika;

1.2. je član stranih vojnih misija ili delegacija u službenoj poseti u Republici Kosovo;

1.3. pohađaju obrazovne programe u vojnoj školi ili instituciji;

1.4. u svojstvu članova stranih vojnih misija ili stranih vojnih delegacija, sa službenim ili diplomatskim pasošima, prolaze kroz Kosovo;

1.5. učestvuju u vojnim vežbama i obuci.

2. Ministarstvo Kosovske Bezbednosne Snage u saglasnosti sa Ministarstvom unutrašnjih poslova može dozvoliti ostalim strancima nošenje stranih vojnih uniformi tokom njihovog boravka u Republici Kosovo.

Član 86

Nošenje stranih policijskih uniformi

1. Stranci mogu nositi strane policijske ili carinske uniforme, ukoliko:

1.1. su članovi stranih policijskih misija ili carinske službe koji su u službenoj poseti Republici Kosovo;

1.2. zajedno vrše kontrolu prelaska državne granice na teritoriji Republike Kosovo;

1.3. pohađaju obrazovne programe u policijskoj školi ili instituciji;

1.4. u svojstvu članova stranih policija, carinskih misija ili delegacija, sa diplomatskim ili službenim pasošima, prolaze kroz Kosovo.

POGLAVLJE XII

NADZOR

Član 87

Nadzor i inspekcija ovog zakona

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova nadzire primenu ovog zakona.
2. Inspekcijski nadzor primene ovog Zakona u delu koji se odnosi na rad stranaca u Republici Kosovo vrše nadležni organi odgovarajućeg ministarstva.

POGLAVLJE XIII

EVIDENCIJA

Član 88

Skladištenje ličnih podataka

1. Svi lični podaci sakupljeni u toku primene ovog zakona zajedno sa dokumentima i/ili elektronskim kopijama svih dokumenata izdatih u skladu sa ovim zakonom održavaju se kao evidencija odgovornih organa.
2. Lični podaci sakupljeni od strane nadležnog organa u toku primene ovog zakona održavaju se, koriste i obrađuju u skladu sa odredbama Zakona na snagu o zaštiti ličnih podataka.

POGLAVLJE XIV

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 89

Odlučivanje o ulasku i boravku

1. Kada odlučuju o ulasku i/ili boravku stranca nadležne vlasti, između ostalog uzimaju u obzir sledeće:
 - 1.1. težinu ili vrstu prekršaja javnih načela ili javne bezbednosti koji je počinio stranac ili član(ovi) njegove/njene porodice ili opasnost koju dotične osobe predstavljaju;
 - 1.2. prirodu i stabilnost porodičnih veza dotičnog lica i trajanje njegovog/njenog boravka u Republici Kosovo i egzistenciju porodice, kulturnih i društvenih veza sa njegovom/njenom porekla.

2. Rešenje da se dugoročan prebivalac udalji ne donosi se samo na osnovu ekonomskih okolnosti. Rešenje da se dugoročan prebivalac udalji uzima u obzir između ostalog dokaze:

2.1. trajanje njegovog/njenog boravka u Republici Kosovo;

2.2. starost dotične osobe;

2.3. Posledice po dotičnu osobu (e) i člana (ove) porodice;

2.4. Veza sa Republikom Kosovo ili nedostatak veza sa njegovom/njenom državom porekla.

Član 90 **Službeno obaveštenje**

U slučaju da stranac ne obavesti nadležni organ o promeni njegove/njene adrese ili ukoliko stranac ne može biti obavešten na njegovoj/njenoj službenoj adresi, rešenje nadležnog organa objavljuje se zvaničnim obaveštenjem i smatraće se predatim strancu po objavljivanju.

Član 91 **Prava osoba koja traže azil**

1. Prava stranaca koji traže ili s pravom mogu da zatraže bilo koju formu zaštite kao što je naznačeno u članovima 4 ili 55 kosovskog *Zakona o Azilu*, se uvek određuju u skladu sa odredbama tog zakona.

2. Nijedna odredba ovog zakona se ne interpretira kao mimoilaženje dužnosti države što proističe iz 1951 Konvencije o statusu izbeglica, dopunjene protokolom iz 1967 o Statusu Izbeglica

Član 92 **Podzakonski pravni akti Ministarstva unutrašnjih poslova**

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova izdaje podzakonske pravne akte za:

1.1. način i postupke za prijavu radi izdavanja putnih isprava, viza, dozvola za privremeni i stalni boravak, prijavljivanje i odjavljivanje privremenog boravka ili privremenog boravišta i način održavanja evidencije ličnih podataka stranaca;

1.2. obrasce za putne isprave, vize, dozvole za prelazak granice, lične karte za strance, dozvole za privremeni i stalni boravak, obrasce za deportaciju i prekid boravka, dokumente u vezi sa privremenim zadržavanjem ili pritvorom stranaca, potvrde za zaplenu imovine, isplate troškova deportacije, oduzimanje;

1.3. postupak i zahtev za smeštanje podataka shodno ovom zakonu;

1.4. deportacija, smeštaj u Centru i privremeni boravak stranaca.

Član 93

Podzakonski pravni akti Ministarstva unutrašnjih poslova i ministarstva spoljnih poslova

1. Ministarstvo inostranih poslova u saglasnosti sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, izdaje podzakonska akta za:

1.1. izdavanje putnih isprava i/ili viza za strance u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim službama Kosova u inostranstvu;

1.2. obrazac i postupke za skladištenje ličnih podataka sakupljenih u toku obrade prijave za putne isprave i/ili vize i dokumenata i/ili elektronskih kopija onih putnih isprava i/ili viza od diplomatskih misija ili konzularnih službi Republike Kosovo u inostranstvu;

1.3. obrasce i postupke za izdavanje viza i posebnih ličnih karti kao i uslove i postupke za skladištenje ličnih podataka sakupljenih u toku obrade prijave za vize i/ili lične karte i priznanica u vezi sa prijavama.

Član 94

Važenje UNMIK-ovih dokumenata

Dokumenta koja su izdata na osnovu odredbi UNMIK-ove Uredbe No. 2005/16 o Kretanju stranaca u i van Kosova kao i Administrativnog uputstva 2005/08 važe u toku perioda za koji su izdate ali ne duže od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 95

Kazne

1. Odgovorni organi izriču kazne za pojedince i pravna lica koja krše odredbe ovog zakona.

2. Priroda i iznos ovih kazni određuju se pozakonskim pravnim aktima od nadležnog organa, odmah nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 96
Podzakonski akti

Ministar unutrašnjih poslova izdaje podzakonska akta potrebna za sprovođenje ovog zakona.

Član 97
Poništenje nedoslednih akta

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe sve zakonske odredbe koje nisu u skladu sa ovim zakonom.

Član 98
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana posle objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 03/L-126
16. decembra 2008.god.

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI